

1957 ਨਵੰਬਰ 11ਵੀਂ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ।

ਚੋਪੜਾ ਅਤੇ ਗੋਸਾਈਂ ਜੇ.ਜੇ. ਸਾਹਮਣੇ

ਕੈਪਟਨ ਸੇਢੀ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1950 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 3

ਭਾਰਤੀ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ (1908 ਦਾ IX)—ਧਾਰਾ 142 ਅਤੇ 144—ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ—ਪਸ਼ੂ ਚਰਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ—ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ—ਕੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ—ਉਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਧਿਕਾਰ—ਭਾਵੇਂ ਧਾਰਾ 142 ਜਾਂ 144 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਜਿਸ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਇਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਹੋਣ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ, ਪ੍ਰਗਟ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ, ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 144 ਦਾ ਦਾਇਰਾ 142 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 144, "ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਆਜ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ" ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਇੱਕੋ ਮਿਆਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 142 ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ, ਧਾਰਾ 144 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਅਸਲ ਚਰਿੱਤਰ ਕੀ ਹੈ, ਜੇ ਕਿ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦੇ ਰੂਪ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਤੱਥ ਕੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਇਹ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਚਰਾਉਣ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਅਨਿਯਮਤ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਹੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਰੁਕਾਵਟ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਵੀ ਹੈ। ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਤ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸੂਟ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਬਾਕੀ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 144 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਐਸ. ਗੰਭੀਰ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਬਕਾਇਦਾ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਮਿਤੀ 16 ਦਸੰਬਰ, 1949 ਨੂੰ, ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ, ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 3 ਆਰਡਰ 1, ਰੂਲ 8, ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. (ਵੀ ਆਫ 1908) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ, ਅਸਲ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਹੋਰ ਮੁਦਈ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਕਿਸੇ ਰਾਹਤ ਲਈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਖਰਚੇ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨੇ ਸਨ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਖੁਦ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਐਸ ਐਲ ਪੁਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸੱਚਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ

ਡੀ ਐਨ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਆਰ ਐਨ ਅਗਰਵਾਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ

ਨਿਰਣਾ

ਚੇਪੜਾ ਜੇ.—ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪਿੰਡ ਸੁਲਤਾਨਖਾਂਵਾਲਾ ਵਿਖੇ 451 ਕਨਾਲ 3 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਚਰਾਗਾਹ ਵਜੋਂ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਹੈ। ਜੇ ਤੱਥ ਹੁਣ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਹ ਇਹ ਹਨ: ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜ ਸੁਲਤਾਨਖਾਂਵਾਲਾ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਸਨ। ਲਗਭਗ 100 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜ ਸੋਫੀ ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਉਹ ਖੁਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਬਣ ਗਏ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 500 ਘੁਮਾਓ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਲਾਭ ਲਈ ਚਰਾਗਾਹ (ਚਰਾਗਾਹ) ਵਜੋਂ ਰਾਖਵੇਂ ਰਹਿਣਗੇ।

ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਵਜੀਬ-ਉਲ-ਅਰਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੰਦੋਬਸਤ ਬਨਾਮ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਸੋਢੀ ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵੰਸ਼ਜ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਮਾਲ ਚੋਪੜਾ, ਜੇ. ਰਿਕਾਰਡ। 1937 ਵਿੱਚ, ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੇ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ "ਚਾਰਗਾਹ" ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਨੇ 28 ਜੂਨ, 1939 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇੰਦਰਾਜ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਜਾਰੀ ਰਹੇ। ਇਸ ਲਈ, ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੋਢੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ, ਇਕੱਲੇ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਚਾਰਗਾਹ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਘਟਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਿਆਂ 'ਤੇ ਸੋਢੀਆਂ ਨੇ ਚਾਰਗਾਹ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਕਾਸ਼ਤ ਅਧੀਨ ਲਿਆਇਆ। 1937 ਵਿੱਚ ਇਹ ਖੇਤਰ ਘਟ ਕੇ 360 ਘੁਮਾਵਾਂ ਅਤੇ 1939 ਵਿੱਚ 230 ਘੁਮਾਵਾਂ ਰਹਿ ਗਿਆ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। 15 ਮਈ, 1940 ਨੂੰ, ਕੁਝ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੈ ਕੇ ਆਏ, (1) ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਚਾਰਗਾਹ ਵਜੋਂ ਰਾਖਵੀਂ ਹੈ, (2) ਸੋਢੀਆਂ ਨੂੰ 694 ਕਨਾਲਾਂ ਅਤੇ 14 ਮਰਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਣ ਲਈ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਾਸ਼ਤ ਅਧੀਨ ਲਿਆਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ (3) ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਸ਼ੂ ਚਰਾਉਣ ਦੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਲਈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਹਿੱਸਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 694 ਕਨਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਖੇਤਰ ਅਤੇ 14 ਮਰਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਹਲ ਹੇਠ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਰਾਹਤ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸਿਰਫ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਬ-ਜੱਜ ਸੈਕਿੰਡ ਕਲਾਸ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਨੇ 17 ਜੂਨ, 1941 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ ਪਰ ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ

ਹੋਰ 500 ਘੁਮਾਵਾਂ ਦਾ ਖਾਸ ਖੇਤਰ ਚਰਾਗਾਹ ਵਜੋਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਕਿ ਮੁਦਈ ਦਾ ਇਕੱਲਾ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਵੀ, ਆਪਣੇ ਨੂੰ ਚਰਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਪਸ਼ੂ ਅਤੇ ਉਹ ਸੂਟ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੀ, ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਫੀਲਡ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਨਾਲ, ਜੋ ਕਿ ਖਾਲੀ ਪਈ ਸੀ, ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਖਾਲੀ ਪਈ ਜ਼ਮੀਨ ਬਾਰੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 694 ਕਨਾਲ 14 ਮਰਲੇ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਦਈ ਦੀ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੁਦਈ ਦੀ ਅਗਲੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ, 31 ਮਈ, 1944 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੇ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ, 2 ਮਈ, 1947 ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ। 451 ਕਨਾਲ 3 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਦਸ ਜਾਂ ਗਿਆਰਾਂ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹਲ ਹੇਠ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ। ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੁੱਦੇ ਤੈਅ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਬ-ਜੱਜ ਫਸਟ ਕਲਾਸ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 144 ਅਤੇ

ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਉਸਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਏ ਹਨ

ਲੰਮੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ.ਐਲ. ਪੁਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜੇੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 144 ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 142। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 142 ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਮੁਦਈ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ 'ਤੇ। ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਈ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਨਿਬੇੜੇ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 142 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਲਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਕੋਲ ਮੰਗੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ। ਮੁਦਈ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਸਿਰਲੇਖ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਦੇਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਕੋਈ 11 ਜਾਂ 11 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਹੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੁਦਈਆਂ ਉੱਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 144 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਗਲਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਸਨ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਰੋਕ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਹੋਰ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਵਿਵਾਦ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਦਲੀਲ ਬਿੰਦੂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 142 ਦੀ ਧਾਰਾ- ਨੇ "ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ- ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ 12 ਸਾਲ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ"। ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਇਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਹੋਣ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ, ਪ੍ਰਗਟ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ, ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 144 ਦਾ ਦਾਇਰਾ 142 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ। ਧਾਰਾ 144 "ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਆਜ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ" ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਇੱਕੋ ਮਿਆਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 142 ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ, ਧਾਰਾ 144 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਅਸਲ ਚਰਿੱਤਰ ਕੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦੇ ਰੂਪ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਤੱਥ ਕੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਇਹ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਹੁਣ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ। ਉਹ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਮਾਲਕ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਮੁਦਈ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਦਾਅਵਾ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਸ਼ੂ ਚਰਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਚਰਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਹੈ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਚਰਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ,

ਮੁਦਈ ਚਰਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਕਸਦ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਨਿਵੇਕਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸਨ, ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਖਾਸ ਪੇਜ਼ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਨਾਲ, ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੇ ਹੋਰ ਢੰਗ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਬਾਕੀ ਹਨ; ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟਣਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਜਾਤ ਪਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਮੁਦਈ ਜੋ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ। ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਚਰਾਉਣ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਰੁਕਾਵਟ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭੁੰਡਲ ਪਾਂਡਾ, ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਪੰਡੋਲਪੇਸ ਪਾਟਿਲ ਆਦਿ (1) ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਤ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸੂਟ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਛੇਦ 144 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸ਼ਿਓਰਾਜ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਦੇਬੀ ਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2) ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਦਾ ਕੁਝ ਬਕਾਇਆ ਮੰਗਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਪਰਜੇਤ, ਚਰਾਈ ਅਤੇ ਚਰਸਾਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਵਰਤਿਆ, ਧਾਰਾ 144 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸਮਝੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ

(1) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. 12 Bom. 221

(2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1918 Oudh. 181

ਉਸਨੇ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਦੇ ਝਗੜੇ ਲਈ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲਟੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਮੁਦਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਜੇ ਉਸ ਕੋਲ ਕਦੇ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਹੁਣ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲਯਾਦੁਰਾਈ ਗੁਰੂਕਕਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮਸਾਮੀ ਗੁਰੂਕਕਲ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੂਰਤੀ ਨੂੰ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨਾ, ਆਦਿ, ਨੂੰ ਸੰਪਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨੁਸਖੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੁਮਾਰਧੁਬੀਰ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਵਰਕਸ ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (2) ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਰੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਨ। ਉੱਥੇ, ਮੁਕੱਦਮਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫਰੇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਖਾਸ ਜੰਗਲ ਦੇ ਪਲਾਟ ਵਿੱਚ ਲੱਖਾਂ ਵਾਲੇ ਦਰਖਤਾਂ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਲੱਖ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਕਿ ਲੱਖਾਂ ਦੇ ਦਰਖਤਾਂ ਤੋਂ ਉਭਾਰ ਅਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਲੱਖ ਦਾ ਹੱਕ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਲਈ ਸੀ, ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਤ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਸੀ। ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 144, ਇਸ ਲਈ, ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ।

ਵਰਤਮਾਨ ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਬੇਦਖਲੀ ਜਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਹੂਲਤ ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਂਡਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ, ਮੱਛੀ ਫੜਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਾ 144 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ਾ, ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਨੰਦੀ ਬਨਾਮ ਲੋਕਨਾਥ ਮੁਖਰਜੀ ਅਤੇ

(1) 18 ਆਈ.ਸੀ. 475

(2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1952 Pat. 204

ਹੋਰ (1), ਸਕੱਤਰੇਤ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਤੰਜੋਰ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬੋਰਡ (2) ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੱਛੀਆਂ ਫੜਨ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਵੇਕਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਰਨਾਂ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਨੂੰਨੀ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਵੀ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਭੋਗ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਵਿਰਾਸਤੀ ਅਤੇ ਤਬਾਦਲਾਯੋਗ ਹਿੱਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਲਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਹੈਨਰੀ ਹਿੱਲ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਰਦਰਾਜ ਰਾਏ ਅਤੇ ਹੋਰ (3) ਵਿੱਚ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਦੂਜਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਜਾਂ ਕਨੂੰਨੀ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੰਦ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਮੱਛੀਆਂ ਫੜਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਈ ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। ਪਹਿਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸੌਖ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਤਬਾਦਲੇਯੋਗ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤੀ ਦੇਵੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੱਕ ਨੂੰ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਉਚਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਜਦੋਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਮਿਤੀ ਦੇ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਉਪ-ਜੱਜ ਦੀ ਖੋਜ ਜੋ ਧਾਰਾ 144 ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਭਾਵੇਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ, ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਇਸ ਖੋਜ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਸੰਪੱਤੀ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਿਰੰਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਨੂੰਨੀ ਮਿਆਦ ਤੱਕ ਚੱਲਿਆ ਸੀ। ਰੈਵੇਨਿਊ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਦਰਜ ਇੰਦਰਾਜ, ਜੋ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1932 Cal. 300

(2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1930 Mad. 679

(3) A.I.R. 1923 Pat. 58

ਉਹ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਚਰਾਗਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਅਧੀਨ ਸਨ, ਪਰ ਬਾਕੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਖੇਤ ਖਾਲੀ ਜਾਂ ਬੰਜਰ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਪੁਰੀ ਨੇ ਖਸਰਾ ਗਿਰਧਾਵਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰ ਨੰ: 526 ਅਤੇ 556 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਖੇਤਾਂ ਦਾ ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 66 ਕਨਾਲ 5 ਮਰਲੇ ਅਤੇ 216 ਕਨਾਲ 14 ਮਰਲੇ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਅਤੇ 164 ਕਨਾਲ 15 ਮਰਲੇ ਰਕਬਾ ਦੂਜੇ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਹੈ। ਸਾਉਣੀ 1933 ਵਿੱਚ ਖੇਤ ਨੰ: 526 ਵਿੱਚੋਂ 64 ਕਨਾਲ ਖਲੀ ਨਹਿਰੀ ਅਤੇ 2 ਕਨਾਲ 5 ਮਰਲੇ ਬੰਜਰ ਕਦੀਮ ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਹਾੜੀ 1934 ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਇੰਦਰਾਜ ਬਿਲਕੁਲ ਪੜ੍ਹਨਯੋਗ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਾਉਣੀ 1934 ਵਿੱਚ, ਥਾਈ ਦੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚੋਂ 34 ਕਨਾਲਾਂ ਨੂੰ 'ਖਲੀ' ਅਤੇ 16 ਕਨਾਲਾਂ ਨੂੰ ਖਲੀ ਨਹਿਰੀ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾੜੀ 1934 ਵਿੱਚ 40 ਕਨਾਲਾਂ ਦਾ ਰਕਬਾ ਫਿਰ ਖਾਲੀ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਖੇਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਵੀ ਇਹੀ ਹੈ। ਸਾਉਣੀ 1934 ਅਤੇ ਹਾੜੀ 1935 ਵਿੱਚ ਇਸ ਖੇਤ ਵਿੱਚੋਂ 200 ਕਨਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਬਾ ਬੰਜਰ ਕਦੀਮ ਜਾਂ ਖਾਲੀ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਗਾਤਾਰ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਅਧੀਨ ਰਹੀ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਆਰਟੀਕਲ 32 ਜਾਂ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਬਾਕੀ ਧਾਰਾ 120 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈਆਂ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਚਰਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 32 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸੂਟ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਆਰਟੀਕਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੁਕਤੇ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮਕੁੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਕ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪੂਜਾ ਗੁਪਤਾ

